

Europejski panel obywatelski na temat efektywności energetycznej

Podsumowanie pierwszej sesji

[23-25 lutego 2024 r.]

Określenie wyzwań w zakresie efektywności energetycznej oraz czynników sprzyjających efektywności energetycznej: wytyczający drogę weekend w Brukseli

Dobiegł końca pierwszy weekend europejskiego panelu obywatelskiego na temat efektywności energetycznej. Losowo wybranych 150 osób, z których niektóre na dotarcie do Brukseli potrzebowały nawet 24 godziny, spotkało się, by przedyskutować wyzwania w zakresie i czynniki sprzyjające efektywności energetycznej, przygotowując również w ten sposób grunt pod dwie kolejne sesje.

Pierwsza sesja miała dwa cele: określenie zarówno najważniejszych wyzwań w zakresie efektywności energetycznej, jak i potencjalnych czynników jej sprzyjających. Sesja była podzielona na cztery bloki, które miały następujące punkty ciężkości:

- Blok tematyczny I: uczestnicy poznają się nawzajem.
- Blok tematyczny II: zwiększenie wspólnego zrozumienia systemu energetycznego oraz wzajemnych interakcji między różnymi jego podmiotami.
- Blok tematyczny III: określenie głównych przeszkód dla efektywności energetycznej oraz sprzyjających jej czynników.
- Blok tematyczny IV: określenie najważniejszych czynników sprzyjających oraz potrzeb w zakresie wiedzy na potrzeby kolejnych sesji.

Uczestnicy przeanalizowali różne aspekty, w tym między innymi ograniczenia finansowe, braki w infrastrukturze i przeszkody biurokratyczne.

Pierwsza sesja: dzień po dniu

1. DZIEŃ - sesja plenarna

Słowa powitalne Dubravki Šuicy, wiceprzewodniczącej do spraw demokracji i demografii: „Chcemy usłyszeć wasz głos i jesteśmy zdecydowani zapewnić, by został on dostyszany”

Wspólna rozmowa z Daną Spinant (dyrektorka generalna w Dyrekcji Generalnej ds. Komunikacji, DG COMM) i Colinem Scicluną (dyrektor gabinetu wiceprzewodniczącej Dubravki Šuicy)

Ekspertki zdefiniowały efektywność energetyczną jako osiąganie tych samych wyników przy mniejszym nakładzie energii, uproszczenie złożoności systemu energetycznego, liczby jego podmiotów i jego dynamiki.

Szczegółowo wyjaśniono mandat i zakres tego panelu: wniesienie wkładu w prace Komisji Europejskiej dotyczące zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim” poprzez konkretne zalecenia sformułowane przez uczestników.

2. DZIEŃ - grupy robocze

Uczestnicy zostali podzieleni na grupy robocze, w ramach których mieli okazję poznać się wzajemnie podczas dyskusji dotyczących kwestii produkcji energii oraz ich własnego zużycia energii. Każda grupa sporządziła wizualne mapy systemu energetycznego, działających w nim podmiotów oraz jego dynamiki, tak aby określić główne wyzwania związane z efektywnością energetyczną.

W oparciu o zidentyfikowane wyzwania każda grupa, w wyniku procesu deliberatywnego i w drodze głosowania, określiła przeszkody dla efektywności energetycznej. Różnorodność uczestników wzbogaciła debaty, zapewniając reprezentację różnych punktów widzenia dzięki temu, że w każdej grupie roboczej byli uczestnicy z wielu, nawet pięciu różnych, krajów.

3. DZIEŃ - posiedzenie plenarne

Po całym dniu dyskusji i wieczornym koktajlu z udziałem uczestników belgijskiego panelu obywatelskiego poświęconego sztucznej inteligencji, zorganizowanego przez prezydencję belgijską, pozytywna energia była nadal odczuwalna w sali w trakcie niedzielnego posiedzenia plenarnego, na którym wybrani członkowie każdej grupy roboczej przedstawili główne zidentyfikowane wyzwania. Jedna osoba z każdej grupy zaprezentowała jedną istotną przeszkodę, co do której dana grupa uznała, że wymaga ona priorytetowego traktowania w kontekście dążenia do stworzenia wydajnego systemu energetycznego.

Dyskusje na posiedzeniu plenarnym

Ekspertki i inni uczestnicy przedstawili swoje uwagi na temat przedstawionych przeszkód. Sformułowali oni liczne argumenty, koncentrując się na trzech głównych sektorach, w których należy osiągnąć efektywność energetyczną: transport, budynki i przemysł. Wysoka jakość debaty spotkała się z szerokim uznaniem.

Pierwsza sesja - Program:

1. DZIEŃ	
12:30 15:00	Rejestracja uczestników, obiad, powitanie oraz wprowadzenie przez Dubravkę Šuicę, wiceprzewodniczącą do spraw demokracji i demografii:
15:00 17:00	Sesja zapoznawcza: czas na poznanie się Zakres panelu: co, dlaczego i jak? Zrozumienie założeń panelu Przerwa na kawę
17:00 18:45	Zdobycie wiedzy na temat efektywności energetycznej z udziałem Komitetu ds. Wiedzy Przygotowanie się do dyskusji Przerwa
18:45 20:00	Kolacja w formie bufetu w foyer budynku Charlemagne

2. DZIEŃ	
9:00 11:00	Blok tematyczny I: Osobiste doświadczenia dotyczące efektywności energetycznej Przerwa na kawę
11:00 14:00	Blok tematyczny II: Mapowanie systemu efektywności energetycznej i jego podmiotów Przerwa obiadowa
14:00 16:00	Blok tematyczny III: Przeszkody i czynniki sprzyjające Przerwa na kawę
16:00 18:00	Blok tematyczny IV: Określenie priorytetów i potrzeb w zakresie wiedzy

Wieczór: Spotkanie towarzyskie z uczestnikami belgijskiego panelu obywatelskiego oraz kolacja w restauracji „Albert” na Mont des Arts 28 w Brukseli

3. DZIEŃ

9:30 9:55	Ocena poprzednich dni
9:55 12:05	Moderowane dyskusje z udziałem uczestników panelu, członków Komitetu ds. Wiedzy i urzędników Komisji Europejskiej Przerwa na kawę
12:05 13:15	Strategia komunikacyjna i prezentacja platformy Hyperfair
13:15 14:00	Podsumowanie i kolejne kroki <i>Dystrybucja pakietów obiadowych</i>

Pytania i odpowiedzi: Betina (19 lat) z Estonii

Dlaczego ważny jest dla Ciebie udział w tym panelu?

„Przedstawiciele Komisji podkreślali na posiedzeniu plenarnym, że młodzież reprezentuje przyszłość. Nawet jeśli nie posiadamy własnego domu, samochodu ani pralki, to uzyskane informacje są dla nas nadal istotne. Możemy przedstawić nasze specyficzne spostrzeżenia i poddać pod dyskusję istotne dla nas kwestie. Myślimy również o przyszłych pokoleniach: nasze wysiłki służą również im. Jestem ciekawa, czy nasze pomysły dotrą do Komisji i czy zostaną wykorzystane. Jednym z głównych tematów naszego panelu była kwestia przejrzystości w zakresie zużycia energii. Mam nadzieję, że zyska ona na znaczeniu, gdyż szczegółowe informacje umożliwiają obywatelom

Czego oczekujesz od kolejnej sesji?

„Kwestia efektywności energetycznej ma dla mnie kluczowe znaczenie - jak wiadomo, zmiana klimatu od dawna stanowi palącą kwestię, ale która często przerasta nas ze względu na jej złożoność. Doceniam to, że panel ten umożliwi nam skupienie się w mniejszych grupach na konkretnych tematach, umożliwiając bardziej szczegółową analizę problemu. Niezmiernie cenne (niezależnie od tego, jak fantastyczna jest oferta, jaką można znaleźć w internecie) są rozmowy z ekspertami, jakie rzadko mamy okazję prowadzić na co dzień. Dzięki nim możemy dostrzec istotne szczegóły i sformułować praktyczne zalecenia dla Komisji.”

Co było dla Ciebie najważniejszym punktem tego weekendu?

„To był wspaniały weekend. Myślę, że najciekawsza była wizualizacja - mapa okazała się bardzo przydatna, gdyż pozwala powiązać różne informacje i lepiej ująć różne problemy lub plany. Podobało mi się, że na początek w sobotę przedstawialiśmy siedzącą obok nas osobę, a nie samych siebie. Sądzę, że dzięki temu czuliśmy się bardziej powiązani i otwarci oraz mieliśmy większe wzajemne zrozumienie. Bardzo cenię sobie udział w tym panelu, gdyż na mojej uczelni również często rozmawiamy o zaangażowaniu obywateli w procesy demokratyczne, więc fantastyczne jest ujrzenie na własne oczy, że to nie tylko teoria, ale jest to również możliwe w praktyce.”

podjęcie bardziej świadomych decyzji.”

Wkład ekspertów podczas sesji plenarnej

Yves Marignac, ekspert ds. energii i starszy doradca, stowarzyszenie négaWatt, Francja

Arianna Vitali Roscini, sekretarz generalna „koalicji na rzecz oszczędzania energii”, Włochy

Camille Defard, szef centrum ds. energii w Institut Jacques Delors, Francja

Claudia Canevari, kierownik działu „Efektywność energetyczna: polityka i finansowanie”, Dyrekcja Generalna ds. Energii, Komisja Europejska

Jan Rosenow, dyrektor ds. programów europejskich, projekt dotyczący pomocy regulacyjnej, Niemcy

Claire Roumet, polityka UE i partnerstwa strategiczne, inicjatywa „Energy Cities”, Francja

Reinhard Six, niezależny konsultant, ekspert ds. finansowania efektywności energetycznej, Niemcy

Dwie opinie ekspertów wyrażone na posiedzeniu plenarnym

Camille Defard

„UE dysponuje narzędziami technicznymi umożliwiającymi „szkolenie” państw członkowskich oraz udzielanie odpowiedzi na ich pytania. Efektywność energetyczna wymaga znacznych inwestycji, ale nie wszystkie państwa członkowskie mają takie same możliwości inwestowania. Dostępne jest finansowanie europejskie, konkretnie w ramach planu naprawy gospodarczej na szczeblu europejskim, który uruchomiono po kryzysie związanym z COVID-19, aby wyrównać możliwości państw członkowskich w zakresie stosowania tych obowiązkowych przepisów. ”

Claudia Canevari

„Energia stanowi jeden z obszarów polityki wchodzących w zakres kompetencji dzielonych, co oznacza, że w tym przypadku odpowiedzialne są zarówno UE, jak i państwa członkowskie. Państwa członkowskie mogą również ustanawiać przepisy krajowe w tym zakresie. Unia Europejska przyjmuje również dyrektywy, które muszą być transponowane – a tym samym dostosowane – przez ustawodawców krajowych. Komisja Europejska przedstawia wnioski dotyczące polityki energetycznej, ale decyzje ustawodawcze podejmuje Parlament Europejski i Rada UE. Pierwszą dyrektywę w sprawie efektywności energetycznej przyjęto w 2012 r. i została ona zmieniona w 2018 r. i 2023 r., aby ułatwić osiągnięcie celów w zakresie klimatu. Dyrektywa ta obejmuje

wszystkie sektory gospodarki, w tym budynki, przemysł
i sektor publiczny.”

[Kliknij tutaj, aby obejrzeć nagranie z piątkowej sesji plenarnej](#)

[Kliknij tutaj, aby obejrzeć nagranie z niedzielnej sesji plenarnej](#)

Istotne uwagi wyrażone na portalu aktywności obywatelskiej

„Należy wprowadzić ograniczenia dotyczące korzystania ze szczególnie ciężkich, dużych i zużywających dużo paliwa pojazdów typu SUV na gęsto zaludnionych obszarach miejskich lub nawet wprowadzić zakazy dotyczące takich pojazdów.”

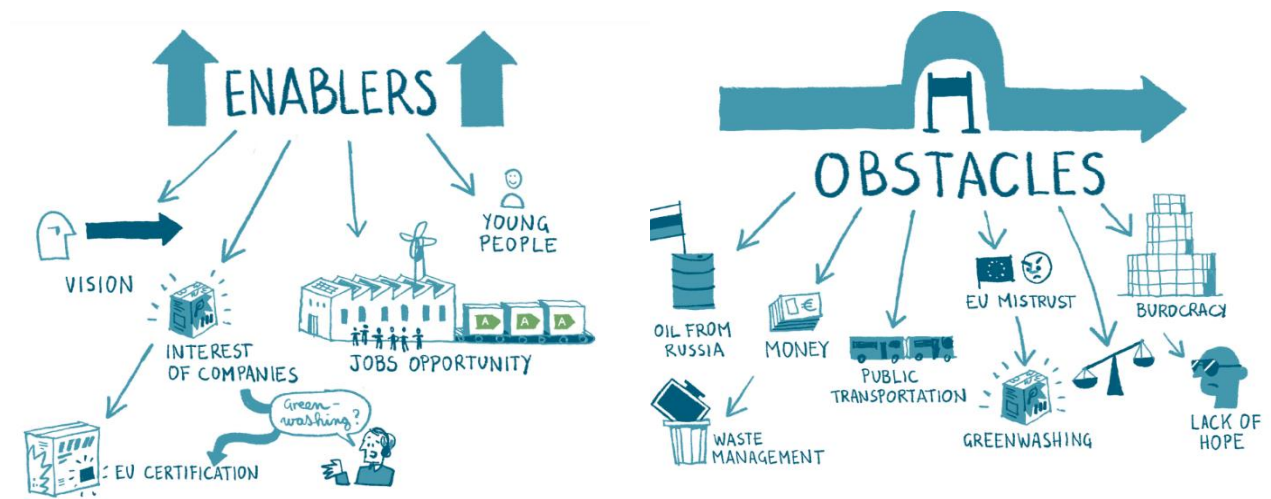
„Potrzebujemy otwartej i opartej na szacunku debaty na wszystkich szczeblach - lokalnym, krajowym i europejskim - na temat sposobów osiągnięcia wyznaczonych celów bez pozostawiania nikogo w tyle.”

„Należy ograniczyć ruch samochodowy poprzez stworzenie spokojniejszych, bardziej przyjaznych dla pieszych ulic i przestrzeni miejskich oraz drastycznie ograniczyć stosowanie betonu na ulicach i obszarach miejskich. Zamiast tego należy zakładać trawniki i sadzić drzewa, aby zmniejszyć ocieplenie na terenach miejskich i ograniczyć wykorzystanie urządzeń chłodzących, zwłaszcza latem.”

„Należy wprowadzić obowiązkowe inteligentne liczniki. Dotychczasowe liczniki oferują jedynie taryfy nocne i dzienne. Nowe inteligentne liczniki mogą informować o aktualnej taryfie/cenie energii, dzięki czemu konsumenci będą wiedzieć, kiedy korzystanie z energii elektrycznej jest kosztowne lub tanie, i będą mogli podejmować odpowiednie decyzje. W teorii powinno to doprowadzić do spłaszczenia krzywej popytu, a tym samym zmniejszyć zależność od elektrowni zapewniających dostawę w okresach szczytowego poboru.”

[Zajrzyj na Portal Aktywności Obywatelskiej](#)

Weekend z perspektywy Sylvaina Mazasa

Sylvain Mazars graficznie przedstawił przebieg dyskusji. Powyżej fragment jego pracy demonstrujący, jak uchwycił on przebieg posiedzenia plenarnego w atrakcyjny wizualnie sposób, co istotnie zwiększyło dynamikę sesji.

Przypomnienie: Tematy poszczególnych sesji

- **1. sesja: 23-25 lutego 2024 r.:** Doświadczenia obywateli w zakresie efektywności energetycznej oraz zrozumienie przez nich głównych wyzwań, przed którymi stoi cały system energetyczny.
- **2. sesja: 15-17 marca 2024 r.** Przejście od wyzwań do rozwiązań.
- **3. sesja: 12-14 kwietnia 2024 r.** Konsolidacja, debata i przyjęcie zaleceń.